

67.

BATASUNAREN BIDEAN: EUSKARA BATUARI GORAZARREA

Donostian, 2023ko martxoaren 24an

Arratsalde on denoi!

Ikastolen Elkartek eta Euskaltzaindiak euskara batuari gorazarre egin nahi izan diote gaur, Errenteria eta Donostia modu ikusgarrian lotu dituen giza kate erraldoiaren bidez. Kate horrek jarraitutasuna eta transmisioa irudikatu nahi izan ditu. Jarraitutasuna, euskara batua hezurmamitzeko, askotariko pertsonen, elkarte eta erakundeek urte askotan egin dituzten ahaleginen segida irudikatzeko. Transmisioa, iraunarazteko, garatzeko eta biziberritzeko, gure hizkuntzak belaunez belaun transmiti dadin behar-beharrezkoa duelako.

Hori horrela, Ikastolek eta Euskaltzaindiak euskara batuaren sorreran eta garapenean parte hartu zutenak ere omendu nahi izan dituzte Batasunaren bidean ekimenarekin. Hamabost lagun oroitu ditu ekimenak, aldi, lanbide, jatorri eta ibilbide desberdinetakoak. Beste 15 ere izan zitezkeen, euskara batua gaur bada, askoz ere pertsona gehiagori esker delako, besteren artean, herritar anonimo andanari esker.

Izan ere, euskararen batasuna herriaren borondatearen isla da. Herri honek beti izan du, sendoago edo apalago, bizirauteko grina. Belaunaldiz belaunaldi, guztion artean lortu dugu euskarari eustea eta bizitza modernorako prestatzea, eta hamarkada gutxi batzuetan ehundu dugu, gainera; beste hizkuntza hegemoniko askok, aldiz, mendeak behar izan dituzte horretarako.

Protagonista ugari izan ditu euskararen batasunak, batzuk ezagunak, beste batzuk ez hainbeste... baina guztion ekarpena izan da ezinbestekoa, batasuna zerbait izan bada herri honek hezurmamitu duen langintza kolektiboa izan baita, lurralde eta askotariko elkarte, erakunde eta pertsonak barruratu dituen. Batasuna herri honek auzolanean egin duen egitasmorik handiena eta, duen eraginagatik, eraldatzaileena izan da, besteak beste, euskara eguneratzeko, biziberritzeko eta hiztun kopurua hazteko zimentarri nagusia bilakatu delako. Horregatik, hamaseigarren bat ere omendu nahi izan dute Ikastolen Elkartek eta Euskaltzaindiak, hain zuzen, gu

geu, euskaldun guztiok, euskaraz mintzatuz, entzunez, irakurriz, idatziz, ikasiz, abestuz, jolastuz, egunetik egunera euskara biziberritzen dugulako.

Euskararen batasunak aldi desberdinak bizi izan ditu; gaur egun ere bide horretan sakontzen dihardugu euskara noranahikoagoa bilakatzen ari garen neurrian. Ezagutza hazi da... hazten ari da euskal lurralde guztietan. Toki batzuetan apalago, besteetan sendoago... segitu behar dugu euskara dakitenen kopurua gehitzen. Hala berean, jauzi kualitatibo eta kuantitatiboa egin behar dugu euskararen erabilera emendatzeko, bizitzaren arlo guztietan, lurralde guztietan, ezagutza hedatzearekin batera, erabilera delako euskara biziberritzeko heldulekurik sendoena eta beharrezkoena. Erabiltzen ez dena kamusten, ahazten eta galtzen delako! Izango da eredu bateratua eta tokian tokikoa kontrajartzen saiatzen dena, hori ez da auzia, euskararen biziraupena baizik. Tokian tokikoak eta eredu bateratuak elkar osatzen eta indartzen dute hizkuntza, egokitasunez erabiltzen ditugun neurrian. Are gehiago, kontuan har dezagun euskararen biziberritzea euskarak presentzia urria daukan herri eta hiri handietan ere gertatzen ari dela. Hori horrela, ezinbestekoa da eremu horietan eredu bateratua hedatzea eta sustatzea euskararen biziberritzeari bultzada emateko.

Denok eskuak lotuta euskararen alde jardun izan dugu gaur, auzolanean eta gogo betez, miraria da Euskal Herrian, denon artean, erdietsi duguna. Idazleek, itzultzaileek, hedabideek, ikastolek, eskolek, euskaltegiek, argitaletxeek, irakasleek, legelariak, zientzialariak... egin dutena, egin duguna.

Euskara guztiona eta guztiontzat da, eta, guztion egitekoa da gure aurrekoek gure esku utzitakoari geroa ziurtatzea. Euskarak badu oraina eta etorkizuna, elkarrekin, auzolanean, gogotsu, adoretzu, irribarretsu, batasun giroan jardunez gero. Ekin eta jarrai!

Euskaltzaindiaren Zuzendaritza